

Mindezekhez járul az a meggondolás is, hogy a legénységi állományu személy a mai jogállapot szerint nem szükös zsoldot, hanem viszonylag elég jelentös fizetést huz, amely mindenestre elegendö ahhoz, hogy szükség esetén tartási kötelezettségei teljesítésére végrehajtásilag szorítottassék. Az a konkrét esetben kell igazságügyminiszteri intézkedés tehát lényegében más jogállapotot tartott szem előtt, és így a mai jogviszonyokra már ez okból sem alkalmazható. A kérdés elvi jelentőségénél fogva kívánatos volna, hogy ahhoz az igazságügyminisztérium általános érvényü rendelettel foglaljon állást. A problémára és annak kiágazásaira még visszatérünk.

F. P.

Külön kielégítési jogról való lemondás. A csödon kívüli kényszeregyezségről szóló legújabb (1410—926. M. E. számu) rendelet 69. §-a értelmében a külön kielégítési joggal bíró hitelezöt szavazati jog csak a követelésnek a külön kielégítési joggal előreláthatóan nem fedezett része erejéig illeti; ha azonban az ily hitelezö külön kielégítési jogáról lemond, ugy a szavazati jog tekintetében a többi hitelezövel egyenlőnek kell öt tekinteni.

Mint hogy az ily fontos (esetleg 100 százalékos kielégítést biztosító) jogról való lemondás aligha történhetik ellenérték (más biztosíték stb.) nélkül, másrészt az adósnak felette komoly érdeke füződhetik ahhoz, hogy a külön kielégítési joggal bíró hitelezö a békés kibontakozást ne zavarja meg, ennél fogva igen gyakori, hogy eme joglemondás tárgyában az adós hitelezöjével egyezséget létesít, vagy plusz quota biztosításával, vagy pedig más megfelelő biztosíték szolgáltatásával (új kezes stb.), aminek ellenében a hitelezö nem kéri meg az árverést stb., szóval nem tanusít oly magatartást, amely a kényszeregyezés elfogadását a többi (általános) hitelezöre nézve is lehetetlenné tenné.

Meggondolást érdemel azonban az idézett k. e. rendelet 78. §-ában foglalt az a tilalom, mely szerint semmis az adós (vagy más személy) és egyes hitelezök közt létesült oly megegyezés, mely a hitelezöknek külön előnyöket ígér vagy biztosít; söt a 82. §. 4. pontja az ily megállapodás megtörténtét egyenesen az egyezés megtagadására alkalmas okok közt sorolja fel. Ambár a 95. §. az egyezés utólagos hatálytalanítására már csak azt nyilváníti alapos oknak, ha az adós a külön kielégítési joggal *nem bíró* hitelezök közül részesíti egyiket vagy másikat külön előnyökben, mégis nézelünk szerint a rendelet 78. §-át, illetve 82. §. 4. pontját ugy kell értelmezni, hogy nem tekintendő in fraudem creditorum történnék az adósnak a külön kielégítési hitelezövel való oly megállapodása, mely a külön kielégítési jogról való lemondást bizonyos ellenérték megadásához (más biztosíték nyújtása stb.) fuzi.

Ez az értelmezés nemcsak, hogy nem ütközik bele az általános hitelezök érdekeibe, hanem ellenkezöleg, leszerelvén a külön kielégítési joggal bíró hitelezö akcióját, lehetővé teszi, hogy a kényszeregyezés létrejöjjön s az adós ott vállalt kötelezettségének zavartalanul eleget tehessen.

Bizonyos intézkedés szükseges azonban annak a kérdésnek elbírálására, hogy az ily módon általános hitelezövé vált előbbi külön kielégítésü hitelezö *szavazati jogának gyakorlásánál* nem befolyásoltatott-e oly módon, hogy szavazatának tisztaságához kétség férhet? Az 1916:V. t.-c. 2. §-a értelmében ugyanis pönalizáltatott az a tényálladék, hogy a hitelezö ellenérték (ajándék vagy egyéb előny) ellenében gyakorolja szavazatát. Amennyiben tehát kimutatható volna, hogy a külön kielégítési jogról való lemondás *aránytalanul magas ellenérték fejében* történt s ezek után

gyakorolta szavazatát a külön kielégítési jogáról lemondott hitelező, úgy szavazatának tisztasága joggal volna kétségbevonható; így pl. ha oly zálogjogi rangsorral bírt a hitelező, hogy a megelőzők követeléseinek számbavételével aligha számíthatott arra, hogy e zálogjogból kielégítést szerezhet s mégis 100 százalékos erejéig nyer biztosítékot valamely újabb teljes bonitású kezességgel s ennek ellenében szavaz az egyezség elfogadása mellett, viszont annak létrejötte esetleg ezen a szavazaton mulik, úgy a szavazat érvényét a rendelet 78. §-a értelmében joggal lehetne hatálytalanak és az adós eljárását in fraudem creditorum történtnek tekinteni. Ellenkező esetben azonban szabadon kell, hogy érvényesüljön a külön kielégítési jogáról lemondott hitelezőnek ama jogositványa, hogy szavazatát a többi hitelezővel egyenlőnek tekintsék.

F. P.

Munka ingyenességének véelme. A kir. Curianak avval a gyakorlatával szemben, amely családügyi viszonyokban is megtagadja a munka ingyenességének véelmét s általában igyekszik a családi kapcsolaton belül végzett munkát hamis érzelmi momentumok kikapcsolásával a kizsáknányolástól megóvni: visszafejlődést jelent a P. II. 6721/1925. sz. ítélet, amely a gazdatiszt felmondási idejét nem a felmondás időpontjában volt munkaköréből állapítja meg, amikor ugyanis már a munkaadó családjába beházasodott volt, hanem a házasságkötést megelőzőleg utójára volt munkakört veszi irányadónak. Bár az ítélet e felfogást indokolás helyett „okszerűnek” mondja, mégis nyilvánvaló, hogy abból indul ki, hogy felperes a nagyobb munkakört a családi kapcsolat nélkül nem kapta volna; amennyire igaz ez, annyira közböbs a kérdés megoldásánál, — lévén az indok — az ingyenes juttatások ismert eseteit kivéve — közböbs.

Az itt idézett határozattal egy napon mondta ki a Curia egy másik tanácsa (P. IV. 3786/1925.; 926 máj. 11.) „Gazdasági érdekű feladattal való megbízás esetén az ellenkezőnek kikötése hiányában nem véelmezhető a megbízásból folyó tevékenység ingyenes vállalása”.

H.

Külföldi joggyakorlat.

Valorizáció és késedelmi kár az osztrák birói gyakorlatban.

A Kuria P. IV. 4222/1924., majd utóbb P. VII. 5480/1925. sz. határozatai, amelyek külföldi (és pedig az előbbi német, az utóbbi osztrák honos) felperesnek magyar honos alperes elleni igényét csak azon feltétel mellett valorizálják, ha magyar honos hasonló igényét az illető külföldi állam is valorizálja (viszonosság), arra késztet, hogy az osztrák birói gyakorlatnak a felértékelés kérdéseiben hozott *újabb* határozatait ismertessem (lásd előző cikkemet a II. évfolyam 1—2. számának 67. s köv. lapjain), mert az osztrák birói gyakorlat a magyar bíróságok döntéseire, ez alapon kihatással bír. Ehhez járul, hogy a magyar bíróságok valorizációs kérdésekkel még